

## VOORBLAD RAADSVOORSTEL

### ONDERWERP

Beheersverordening Waddenzee en Noordzee

### VOORSTEL

1. Te beslissen op de ingekomen zienswijzen conform de 'Reactienota Beheersverordening Waddenzee en Noordzee', opgenomen als bijlage bij dit raadsvoorstel;
2. De Beheersverordening Waddenzee en Noordzee bestaande uit een toelichting, regels, een verbeelding en inclusief de 'Voortoets', zowel digitaal als analoog vast te stellen.

---

|                           |   |                                             |
|---------------------------|---|---------------------------------------------|
| Nummer agendapunt         | : | 10                                          |
| Programma                 | : | 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting |
| Product en productnummer  | : | 6.810.100                                   |
| Portefeuillehouder        | : | N. Haarsma-Vrieswijk                        |
| Behandelend ambtenaar     | : | W. Bosma                                    |
| Afdeling                  | : | Wonen en Werken                             |
| E-mail                    | : | w.bosma@hetbildt.nl                         |
| Telefoonnummer            | : | 0518 - 409 228                              |
| Steldatum                 | : | 4 augustus 2015                             |
| Datum behandeling in raad | : | 10 september 2015                           |
| Status raadsvoorstel      | : | Besluitvormend                              |

Raad 10 sep. '15:

Z.H.S.

Conform voorstel



griffier,

# RAADSVOORSTEL

## ONDERWERP

Beheersverordening Waddenzee en Noordzee

## VOORSTEL

1. Te beslissen op de ingekomen zienswijzen conform de ‘Reactienota Beheersverordening Waddenzee en Noordzee’, opgenomen als bijlage bij dit raadsvoorstel;
  2. De Beheersverordening Waddenzee en Noordzee bestaande uit een toelichting, regels, een verbeelding en inclusief de ‘Voortoets’, zowel digitaal als analoog vast te stellen.
- 

## INLEIDING

Voor de inleiding wordt aangesloten bij de teksten zoals aangeleverd in een bestuurlijk advies van de stuurgroep Ruimtelijk Plan Waddenzee, hier en daar aangepast aan de eigen gemeentelijke situatie.

Het bestuurlijke advies van stuurgroep Ruimtelijk Plan Waddenzee is tot stand gekomen omdat een groot aantal Waddengemeenten op dit moment een bestemmingsplan heeft voor de Waddenzee dat sterk is verouderd. De oudste bestemmingsplannen dateren uit 1986. De burgemeester van Vlieland, Mevrouw E. Schadd-De Boer (nu mevrouw Schokker sinds 1 feb 2015) en de wethouder van de gemeente Harlingen, mevr. M. Le Roy (stuurgroep) hebben de opdracht opgepakt om de verschillende (juridische) mogelijkheden te onderzoeken om te komen tot een nieuwe ruimtelijke regeling voor het Waddengebied.

Het project vindt plaats in samenwerking met de 13 Waddengemeenten van de totaal 17 Waddengemeenten. Dit aantal is te verklaren omdat tijdens het proces de gemeenten Den Helder en De Marne al een ruimtelijke regeling voor hun deel van het Waddengebied hebben vastgesteld. De gemeente Súdwest Fryslân en de gemeente Franekeradeel hebben voor haar kleine strook langs de Waddendijk gekozen om dit op te nemen in respectievelijk de aanpak van de afsluitdijk en het bestemmingsplan Buitengebied. Dit betekent dat van de 17 gemeenten uiteindelijk 13 deelnemen.

### ***Bestuurlijke opdracht***

Het Dagelijks Bestuur van de Vereniging van Waddenzeegemeenten en het Dagelijks Bestuur van De Waddeneilanden hebben op basis van een bestuurlijke uitspraak de opdracht gegeven aan de stuurgroep om een advies uit te brengen. Het advies beslaat een gemeenschappelijke planaanpak voor de bestemmingsplanonderdelen van de Waddenzee en delen van de Noordzee. Bestuurlijk is ook aangegeven dat er gezamenlijk en volwaardig meegedaan moet worden om het beleid in en om de Waddenzee zoveel mogelijk in eigen hand te houden. Dit liet onverlet dat er ruimte moest blijven voor individuele ontwikkelingen van gemeenten.

Al in oktober 2010 is in samenwerking met de Vereniging van Waddenzeegemeenten vanuit de Waddeneilanden het initiatief opgepakt om de (juridische) mogelijkheden te onderzoeken voor een gemeentelijke ruimtelijke regeling binnen alle Rijksprogramma's en maatregelen die al bestaan zoals:

de planologische Kernbeslissing Waddenzee, de Algemene Maatregel van Bestuur Ruimte, het Beheer- en Ontwikkelingsplan, het Delta programma, het programma 'Naar een Rijke Waddenzee', de provinciale streekplannen (structuurvisies) en de aanwijzing als Natura-2000 gebied. Allemaal voorbeelden van de verschillende (beleids-)regels en programma's die voor het gebied zijn (of nog) gaan gelden.

De complexiteit van de regelgeving en programma's leidt tot een slecht overzicht tussen zaken waar gemeenten wel over gaan en waar zij niet over gaan, en wekt de indruk bij de gemeenten dat zij toch niets kunnen regelen voor de Waddenzee. Binnen al deze regelingen en programma's is bestuurlijk de positie van de waddengemeenten in de afgelopen twee jaar verder uitgebouwd, juist met de wens om meer sturing te houden en te krijgen over het eigen grondgebied. De rol van de gemeenten in het Regiecollege Waddengebied is hiervan een voorbeeld.

### ***Startnotitie***

De eerste stap in het proces was de totstandkoming van het verleidingsdocument "Samen het wad op" (Samenwerkingsverband De Waddeneilanden, Vereniging van Waddenzeegemeenten en DHV 2012). Het document is de inzet geweest om de gemeenten te informeren en uit te dagen om gezamenlijk een ruimtelijke regeling te ontwikkelen.

Vervolgens zijn diverse gesprekken met gemeenten, de drie Waddenprovincies en met rijkspartijen gevoerd met als doel om de mogelijkheden van deelname van partijen en de haalbaarheid van verschillende plantypen in beeld te krijgen. Een proces dat na vele obstakels en bestuurswisselingen is afgerond.

Op 14 januari 2013 is een tweede bijeenkomst gehouden met ambtelijke vertegenwoordiging van de kust- en eilandgemeenten. Hier is gesproken over de mogelijkheden om te komen tot deze gedeelde planaanpak. Dit in de vorm van een gezamenlijk bestemmingsplan, beheerverordening en/of inpassingsplan.

Resultaat ambtelijke werkgroep:

Zaken die in algemene zin erkend worden door de werkgroep zijn dat:

1. Het belang en de focus van de Waddengemeenten op een aantal punten verschillend is ten aanzien van een ruimtelijk regeling voor de Waddenzee.
2. De gemeenten bestuurlijk de afgelopen jaren haar positie verder hebben uitgebouwd in het Regie College Waddengebied, het Provinciaal overleg Kust en het programma naar een Rijke Waddenzee en binnen de onderwerpen zoals Werelderfgoed, Deltaprogramma, Natura-2000, enz.

3. De kust- en eilandgemeenten in hun verworven positie hun verantwoordelijkheid voor de Waddenzee nemen en streven naar zoveel mogelijk gezamenlijk optrekken voor wat betreft een ruimtelijke regeling voor de Waddenzee. Dit ondanks het feit dat zowel de PKB (Planologische kernbeslissing Waddenzee) als het BARRO (Besluit algemene regels ruimtelijke ordening) al veel regelen voor het zeegebied.
4. De gemeenten geen grote ontwikkelingen voorzien binnen het zeegebied en daarom kiezen voor een beheerverordening in plaats van een bestemmingsplan, met uitzondering van de vier gemeenten die nu al een actueel plan hebben voor het gebied.
5. De begrenzing van de beheerverordening zich niet alleen beperkt tot het PKB gebied van de Waddenzee maar ook delen van de Noordzee beslaat rondom de eilanden. De havens vallen weer buiten de plangrenzen evenals het betwistgebied in de Eems-Dollard.
6. De gezamenlijke onderwerpen en kansen zijn geïnventariseerd en gebundeld (als zodanig opgenomen in de zogenaamde Routekaart). Per ontwikkeling kan worden afgewogen welke afzonderlijke planologische procedure het beste past bij de situatie en het snelst kan leiden tot realisatie van het initiatief.
7. De grote projecten vooral door het Rijk worden geïnitieerd, het Rijk zelf een inpassingsplan kan ontwikkelen, zoals voor kabelgoten vanaf Windmolenparken.

#### ***Keuze ruimtelijk plan; Beheersverordening***

Op 13 februari 2013 heeft de stuurgroep een portefeuillehoudersoverleg tussen De Waddeneilanden en de Vereniging van Waddenzee gemeenten georganiseerd. De bestuurders hebben unaniem ingestemd om een beheersverordening te ontwikkelen in plaats van een bestemmingsplan.

Het ontwikkelen van een bestemmingsplan is namelijk veel omvangrijker dan een beheerverordening. Een bestemmingsplan is ontwikkelingsgericht een beheerverordening legt de bestaande activiteiten vast. De keuze voor een beheerverordening is vooral ingegeven doordat nauwelijks een (bouw)aanvraag wordt ingediend voor de Waddenzee bij de gemeenten, de PKB regelt al veel. Voornamelijk het rijk verricht activiteiten in de Waddenzee die ook door het rijk worden vergund, zoals de 'Mosselzaad invang installaties' (vaste vistuigen) en het aanleggen van kabelgoten voor windparken via een inpassingsplan.

De gemeentebestuurders hebben benadrukt dat een gezamenlijk optreden als regio belangrijk is in het waddengebied om de invloed, die de gemeenten nog hebben, voor haar inwoners te benutten. Op deze wijze kunnen gemeenten laten zien dat zij gezamenlijk optrekken en een volwaardige en betrouwbare (overheids-) partner in het Waddengebied zijn. Dit sluit goed aan op de bestuurlijke wensen en is goed voor het imago van de regio. Bovendien zit een belangrijke meerwaarde in een kostenbesparing, kennisdeling en op belangrijke zaken een goed onderling afgestemde regelgeving. De kostenbesparing zit met name in het type plan en dat voor de gemeenten maar eenmaal een basisplan wordt ontwikkeld. Niet alleen binnen het ruimtelijk plan maar ook als geheel binnen andere programma's waar gemeenten een rol hebben.

De bestuurders hebben om de hiervoor genoemde redenen niet aangestuurd op een aanwijzingsbesluit van provincie of rijk. Daarmee geven de gemeenten het signaal af dat consistent is ten opzichte van de positie die zij innemen naar andere partijen in bijvoorbeeld het RCW en het Deltaprogramma.

### ***Ontwikkelen beheerverordening voor 13 gemeenten***

Samen met het bureau BugelHajema adviseurs hebben uiteindelijk 13 gemeenten een gezamenlijke beheersverordening opgesteld. Naast de rijks randvoorwaarden uit het Barro en de provinciale verordeningen hebben ook de verschillende gemeenten haar wensen aangegeven. In paragraaf 2.3.2 staan deze wensen opgesomd, de meest in het oog springende zijn:

- Lokale gebruiken en het kleinschalig historisch medegebruik van gronden, zoals (staandwant)- vissen, pieren steken, zijn opgenomen in de beheerverordening. Het herstel van kwelders en het onderhouden van bestaande kwelders is ook opgenomen, evenals de zomerpolders. Het plaatsen van kijkhutten in buitendijkse gebieden maakt geen onderdeel uit van de beheersverordening. De hutten zijn specifieke bouwwerken die een individuele toetsing vraagt vanwege de locatiebepaling en de natuurtoetsing.
- Het aanbieden van ankerplaatsen is ook een wens van een tweetal gemeenten. Het gaat dan om een grote ankerplaats voor cruiseschepen en kleine ankerplaatsen voor het aanleggen van (zeil-) jachten. De ankerplaatsen zijn gesitueerd op diepwater, droogvallen is niet mogelijk vanaf een zogenoemde Mooring. Dit kan ook een reden zijn om moorings te plaatsen om droogvallen voor de haven te voorkomen.
- Archeologie is een van de hoofdonderdelen van de beheerverordening. Monumentenzorg en de rijksdienst cultureel erfgoed zijn samen met de kust- en eilandgemeenten gestart om het maritiem erfgoed in de Waddenzee in kaart te brengen en hiervoor een handreiking samen te stellen. In samenwerking met beide diensten is een regeling en een kaart tot stand gekomen om archeologische waarden in de Waddenzee zoals scheepswrakken en wrakken van vliegtuigen te inventariseren en daar waar nodig te beschermen. De regeling heeft geleid tot een beschermingsniveau voor gebieden buiten de geulen waar al baggerwerkzaamheden worden uitgevoerd. Binnen de gebieden waar gebaggerd wordt geldt alleen een onderzoekplicht als dieper wordt gebaggerd dan het bestek aangeeft. Op deze manier worden bestaande activiteiten belemmerd en al verstoorde bodemprofielen niet onnodig gereguleerd.
- Locaties (o.a. havens) die om maatwerk vragen vallen buiten de plangrens ten behoeve van een efficiëntere besluitvorming binnen de individuele gemeenten.
- Strijdig gebruik overnachten; met de uitwerking van dit onderdeel zoekt de beheerverordening de grens op. De wens voor deze regeling komt vanuit de watersport

organisaties voor de kleine watersport en de wadlopers. In het kader van de inspraak zijn we benieuwd hoe hierop gereageerd wordt.

### ***Reactienota***

Na het gereed komen van de concept beheersverordening in november 2014 heeft deze voor een periode van 6 weken ter inzage gelegen. Aangezien het ter visie leggen van een beheersverordening vorm vrij is, hebben de gemeenten gekozen om deze in het kader van 3.4 Algemene Wet Bestuursrecht ter inzage te leggen. In een afzonderlijke reactienota zijn alle reacties gebundeld, beantwoord en is aangegeven op welke onderdelen de basisverordening is aangepast.

### ***Vervolg***

Nadat de (op de ingediende reacties aangepaste) Beheersverordening is vastgesteld door uw gemeenteraad wordt deze gepubliceerd en eindigt de procedure. Er is namelijk geen bezwaar en beroep mogelijk tegen dit planologische instrument. De rechtspersonen en burgers die een reactie hebben gegeven op het plan worden/ zijn geïnformeerd over de wijze waarop de reactie wordt behandeld.

### **BEOOGD EFFECT**

Omdat er weinig ontwikkelingen plaatsvinden in het buitendijkse gebied is gekozen voor de beheersverordening. Door het vaststellen van deze verordening wordt op een eenduidige wijze aan de wettelijke actualisatieplicht van ruimtelijke plannen voldaan en is het beleid actueel.

### **ARGUMENTEN**

- 1.1 Tijdens de ter inzage legging van de ontwerpbeheersverordening Waddenzee en Noordzee zijn 13 reacties binnengekomen. Deze reacties hebben grotendeels betrekking op redactionele zaken en onduidelijkheden in de verordening. Er zijn geen reacties die zorgen voor een noemenswaardige verslechtering van de regels (ten opzichte van het ontwerp) ten aanzien van het grondgebied van de gemeente het Bildt. Het uitgangspunt van de beheersverordening blijft dat hetgeen nu is toegestaan en geregeld c.q. vergund straks ook nog is toegestaan. Daarbij moeten deze activiteiten of gebruik wel passen binnen het Rijksbeleid! Bouwactiviteiten zijn beperkt tot de bestaande gebouwtjes.
- 1.2 Op meerdere momenten is uw raad via het Presidium op de hoogte gesteld van de gezamenlijke aanpak en de keuze voor het instrument beheersverordening voor het gebied de Waddenzee. Het betreft puur het buitendijkse gebied. Dat gebied is grotendeels in beheer bij It Fryske Gea en wordt extensief benut. Behalve verkweldering hebben in dit gebied de laatste jaren zich nauwelijks ontwikkelingen voorgedaan. Ook het thans geldende bestemmingsplan Waddenzee liet weinig tot geen ontwikkelingsruimte. Met de beheersverordening wordt dit restrictieve beleid voortgezet. Vanwege het sterk verouderde karakter van dit bestemmingsplan lag actualisatie in de rede.

- 1.3 Bij een beheersverordening is geen sprake van kostenverhaal.
- 2.1 De beheersverordening is vorm vrij. Dat houdt in dat de vorm van de verordening niet wettelijk is verankerd en voorgeschreven zoals wel het geval is bij het bestemmingsplan. Vanwege de duidelijkheid, overzichtelijkheid en toetsbaarheid van de verordening is ervoor gekozen om wel de vorm van een bestemmingsplan aan te houden met een toelichting, regels en een verbeelding (plankaart)

#### KANTTEKENINGEN

- 1.1 De beheersverordening is opgesteld voor 13 gemeenten. In de toelichting en de bijlagen zult u elementen tegenkomen die misschien niet direct in onze gemeente voorkomen. Dat is echter inherent aan de gekozen systematiek. Voor zover van toepassing is dat in deze teksten vermeld.

#### FINANCIËLE TOELICHTING

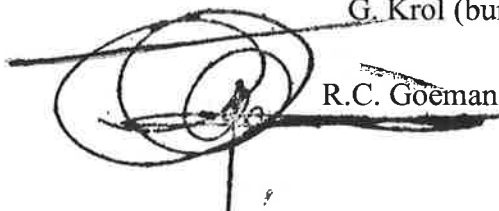
In de kosten voor het opstellen van de beheersverordening is in de begroting voorzien. Van kostenverhaal is geen sprake.

#### COMMUNICATIE

De indieners van zienswijzen krijgen een reactie op de ingediende zienswijzen. De vastgestelde beheersverordening wordt op [www.ruimtelijkeplannen.nl](http://www.ruimtelijkeplannen.nl) geplaatst en gepubliceerd. Volgens de toepasselijke wetgeving is er tegen een beheersverordening geen beroep mogelijk.

#### BIJLAGEN

1. Voortoets
2. Reactienota zienswijzen
3. Beheersverordening

  
College van burgemeester en wethouders  
van de gemeente het Bildt,  
G. Krol (burgemeester),  
  
R.C. Goeman (secretaris).

## BESLUITBLAD

Besluitnummer: 150910

### BESLUIT:

De gemeenteraad van de gemeente het Bildt heeft, gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 4 augustus 2015, besloten:

1. Te beslissen op de ingekomen zienswijzen conform de 'Reactienota Beheersverordening Waddenzee en Noordzee', opgenomen als bijlage bij dit raadsvoorstel.
2. De Beheersverordening Waddenzee en Noordzee bestaande uit een toelichting, regels, een verbeelding en inclusief de 'Voortoets', zowel digitaal als analoog vast te stellen.

**DATUM:** 10 september 2015

**PLAATS:** St. -Annaparochie

Gemeenteraad van de gemeente het Bildt,



F. Veenstra (voorzitter),



F. Meijerink (griffier).